

Istarska kulturna strategija 2014. – 2020.

Pregled prioriteta kulturnog razvitka u razdoblju od 2014. do 2020. (nacrt)

Kulturna strategija Istarske županije nastavlja se na prethodnu strategiju, koja je donesena za razdoblje 2009. – 2014. Provedba prethodne strategije pokazala je da strateški dokument usmjerava djelovanje i doprinosi pozitivnim pomacima u kulturnom životu. Sama provedba ukazala je i na određene probleme koje bismo grubo mogli klasificirati u dvije skupine: nedostatak sredstava (infrastrukture, novca, ljudi) i organizacijske manjkavosti. U kulturnoj strategiji za razdoblje 2014. – 2020. godine stoga se potrebno koncentrirati na zadržavanje postignuća ostvarenih u prethodnom razdoblju i otklanjanje uočenih problema.

Okolnosti u kojima se danas donosi kulturna strategija bitno su promijenjene – država je u ekonomskoj krizi, proračuni za kulturu smanjeni su na svim razinama, donacije privatnog sektora kulturi su smanjene, a pojedine kulturne djelatnosti, poput nakladništva, u ozbiljnoj su krizi. S druge strane, otvorene su mogućnosti financiranja kulturne infrastrukture kroz strukturne fondove, kapacitet organizacija za korištenje europskih i drugih međunarodnih fondova je sve veći, a napravljeni su i bitni organizacijski pomaci u stvaranju zajedničkih programa i objedinjavanju usluga u kulturi.

Sve navedeno dovodi nas do ključnog pitanja svakog strateškog dokumenta, a to su prioritete u djelovanju Istarske županije i aktera kojima je Županija osnivač u narednom razdoblju. Prvi krug konzultacija obavili smo s kulturnim vijećima Istarske županije i

došli smo do prvog prijedloga prioriteta koji se nalazi pred vama. Cilj ovih okruglih stolova su prijedlozi i kritike ne samo na predložene prioritete, nego i općenito na mogućnosti djelovanja u narednom razdoblju. Stoga ovaj pregled prioriteta treba shvatiti prvenstveno kao okvir za raspravu.

Očuvanje postojećeg standarda kulturnog života

1. Kadrovski ekipirati ustanove kojima je Županija osnivač (MSUI, Etnografski muzej Istre, Pomorski i povijesni muzej Istre).
2. Uvesti institucionalne potpore za udruge u kulturi i umjetničke organizacije (preko Zaklade za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva).
3. Urediti adekvatan prostor za rad srednje glazbene škole u Puli.
4. Pružiti podršku kulturnom amaterizmu kroz financiranje profesionalnog vodstva i opreme (glazbala i nošnje) i umrežavanje KUD-ova.
5. Povećati financijske potpore nakladništvu.
6. Redizajnirati natječaj za javne potrebe u kulturi (uvesti trogodišnje potpore, preciznije definirati uvjete natječaja, uvesti kriterij minimalne potpore).
7. Obnoviti objekte od iznimne kulturne vrijednosti.

Ova grupa prioriteta odnosi se na očuvanje postojećeg kulturnog standarda i mjere koje će doprinijeti normalnom funkcioniranju ustanova i drugih aktera u kulturi. Dobar dio onoga što bi trebalo očuvati i unaprijediti je u ingerenciji gradova i općina, primjerice knjižnice, muzeji i pučka otvorena učilišta, te se zbog toga već osjeća nedostatak na ovoj listi. Stoga Županija razvija druge instrumente putem kojih može djelovati na očuvanje i unaprjeđenje kulturnog standarda građana Istre.

Stvaranje inovativnih modela upravljanja kulturnom infrastrukturom

1. Izgradnja zajedničkog depoa za istarske muzeje (u suradnji s gradovima).
2. Izgradnja zajedničkog depoa za istarske knjižnice (u suradnji s gradovima).
3. Osnivanje centra za nove medije i tehnologije (rezidencijalno-produkcijski centar).
4. Izgradnja centra Hrvatske glazbene mladeži u Grožnjanu (kao rezidencijalno-produkcijskog centra za glazbu).
5. Podrška projektu Podzemni grad i uređenju rudarskog okna u Labinu.
6. Podrška projektu Kulturing i uređenju kulturne infrastrukture u Puli.
7. Izgradnja muzeja glagoljice u Roču ili okolici.

Izgradnja kulturne infrastrukture je upravo jedan od instrumenata koji će u narednom razdoblju biti pokrenut u suradnji s gradovima i općinama te državnim tijelima. Izgradnja i obnova kulturne infrastrukture financirat će se iz europskih fondova i stoga je u narednom razdoblju izrazito važno iskoristiti sve mogućnosti koje nam ovi fondovi pružaju. Pritom se Županija obvezuje izraditi plan upravljanja ovom infrastrukturom da bi ona dugoročno koristila građanima Istre. Stoga je u planu stvaranje inovativnih

modela upravljanja, s podijeljenom odgovornošću između osnivača kroz različite oblike partnerstava.

Umjetnička proizvodnja

1. Podrška nezavisnoj kazališnoj produkciji.
2. Podrška međunarodnim koprodukcijama (zajednička proizvodnja umjetničkog sadržaja).

U području umjetničke proizvodnje instrumenti kojima Županija raspolaže su neadekvatni. Prostor djelovanja Županije je izrazito sužen i svodi se na prioritete u financiranju javnih potreba u kulturi. Stoga su kao prioriteti predložena ona područja koja imaju snažan multiplicirajući efekt.

Diseminacija vrijednosti, znanja i iskustava

1. Stvoriti kinoprikazivačku mrežu i povezati program kazališnih gostovanja (izvan turističke sezone) u Istri kroz umrežavanje POU-a.
2. Ostvariti dostupnost nematerijalne kulturne baštine – edukacija, web-portali, savjetodavna funkcija CENKI-ja.
3. Ostvariti dostupnost materijalne kulturne baštine kroz izgradnju centara za posjetitelje (Kuća za freske u Draguču, Kuća tradicionalnih obrta u Labinu i drugi).
4. Podrška prezentacijskim programima kulturne baštine ostvarene kroz suradnju istarskih muzeja.
5. Provođenje programa obrazovanja za korištenje novih medija i tehnologija u području kulture i umjetnosti (u suradnji s udrugama).

Grupa prioriteta koja se odnosi na prijenos znanja ima za cilj građanima učiniti dostupnim (ili što lakše dostupnim) znanja i iskustva, ali i materijalnu građu koja je već akumulirana. Povezivanjem organizacija, unaprjeđivanjem informacijskih servisa i objedinjavanjem programa nastojat će se ubrzati protok informacija i znanja.

Intersektorska i međunarodna suradnja

1. Osnažiti nakladničku djelatnost kroz suradnju s turističkim sektorom i upotrebu novih tehnologija (multimedija).
2. Uvesti potpore za pripremu međunarodnih (EU) projekata i osigurati sredstva za sufinanciranje EU-projekata.
3. U suradnji s turističkim sektorom razviti turističke rute kroz istarsku baštinu (centri za posjetitelje kao ključne točke u ovim rutama).
4. U suradnji sa znanstvenom zajednicom provesti potrebna istraživanja i objaviti rječnik istarskih dijalekata.

Gotovo su sve buduće aktivnosti zamišljene kao intersektorske i međunarodne, pa ipak posebno izdvajamo nekoliko aktivnosti gdje ovaj pristup zahtijeva veći angažman drugih

sektora – turističkog i znanstvenog. Naime, bez njihove suradnje nemoguće je realizirati ove aktivnosti. One su postavljene tako da i oni mogu pronaći interes u njihovoj realizaciji. Što se tiče potpore međunarodnim projektima, oni u narednom razdoblju postaju prioritet jer doprinose vitalnosti cijelog kulturnog sektora, ne samo kroz priljev financijskih sredstava, nego i kroz protok znanja.

Razvoj publike i edukacija

1. Provesti program Film u školi na području cijele Istre (u suradnji s osnovnim i srednjim školama).
2. Provesti program glazbene edukacije (klasična glazba i glazbena baština) na području cijele Istre (u suradnji s osnovnim i srednjim školama).
3. Provesti program edukacije za vizualne umjetnosti (Umjetnik u školi) na području cijele Istre (u suradnji s osnovnim i srednjim školama).
4. Uvesti zavičajnu nastavu u osnovne škole.

Razvoj publike zamišljen je kroz pokretanje projekata koji će koristiti školski sustav da bi se djeca i mladi upoznali s tradicijskom i suvremenom kulturom. Ove aktivnosti zahtijevaju velika sredstva i kooperativnost škola.

Proaktivno djelovanje na području kulturne politike

1. Inicijativa za zakonsko uređenje kulturnih aktivnosti koje graniče s drugim područjima (trgovina, ugostiteljstvo) da bi se olakšala prodaja umjetničkih radova, otvaranje muzejskih dućana, obavljanje ugostiteljske djelatnosti u kulturnim ustanovama i drugim prostorima kojima je primarna kulturna i umjetnička djelatnost.
2. Uvesti koordinaciju između Ministarstva kulture, Županije, gradova i općina da bi se odredili prioritetni projekti financiranja (po uzoru na Sajam knjige).
3. Provesti pripreme za osnivanje regionalnog zavoda za zaštitu spomenika.

Kulturni sustav je prvenstveno uređen zakonskim okvirom koji se stvara na nacionalnoj razini. Pokazuje se da taj okvir ima čitav niz problema koje je potrebno otkloniti. U tom smislu Županija ne može ništa izravno učiniti, ali ima mogućnost proaktivnog djelovanja na nacionalnu kulturnu politiku inicijativama i prijedlozima rješenja. U području skrbi za kulturnu baštinu pokazuje se potreba za ostvarenjem većeg stupnja autonomije i zbog toga je u narednom razdoblju potrebno pronaći institucionalni model koji će dugoročno doprinosti istraživanju i zaštiti kulturne baštine Istre.